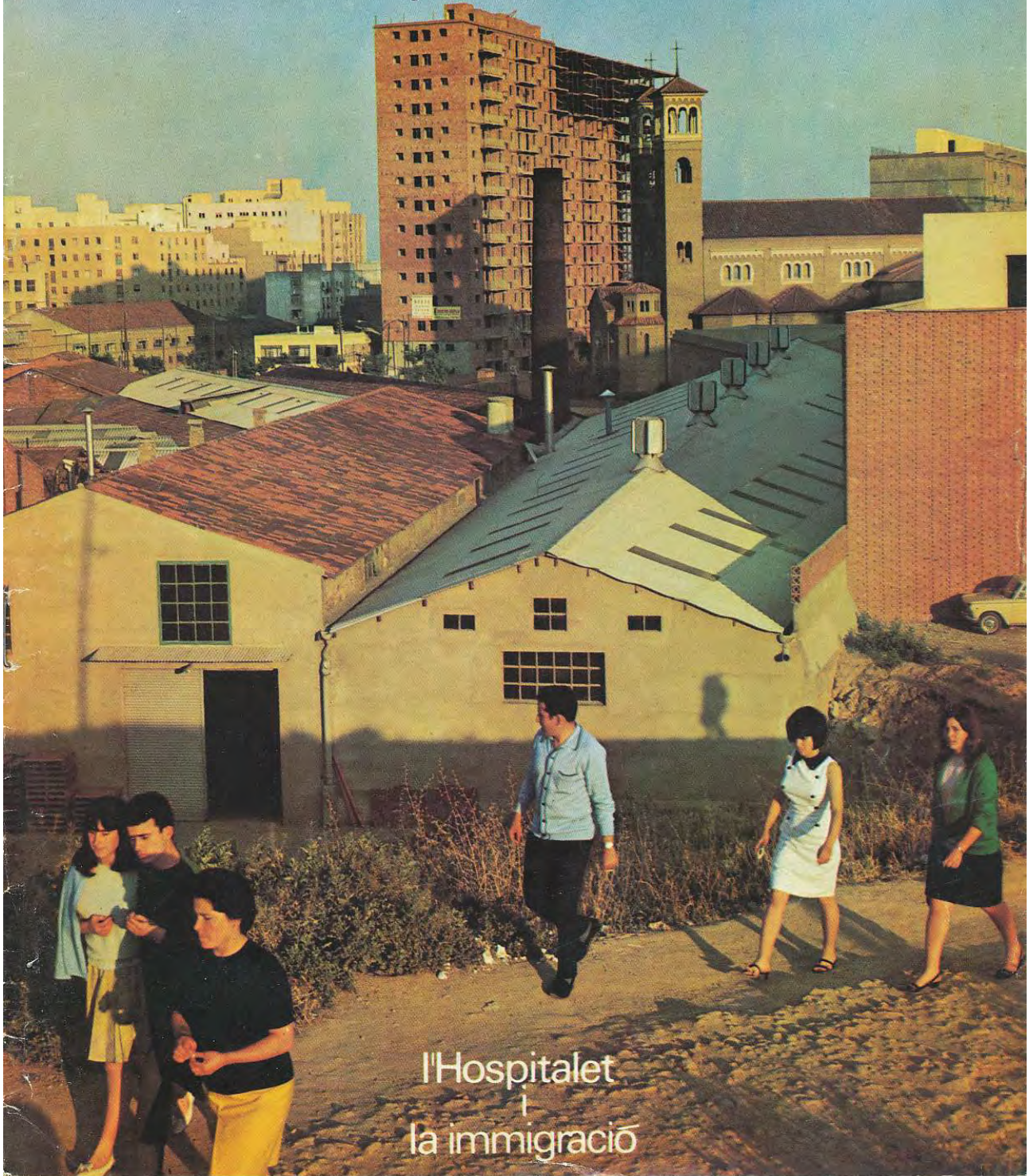

SERRA D'OR

juliol 1968

l'Hospitalet
|
la immigració

temps de poesia

a cura de Joan Colomines

Un fenomen peculiar molt nostre són els acabaments i les represes, les quals en la nostra gràfica històrica semblen molt ràpides, i d'això vivim. A vegades, però, la cosa ho és, de ràpida: ara mateix és anunciada la terminació del **Concurs de Poesia de Cantonigròs**, que durant vint-i-cinc anys ha donat fe de vida, i feina, i de seguida ja corren uns papers que, tot proclamant una continuïtat, anuncien una **Festa de Cultura Popular** que per torn, i anualment, recorrerà les diferents contrades dels nostres Països Catalans. Fan la crida uns quants personatges importants del país, i opino que hem d'atendre la crida i enviar la nostra adhesió, que significarà un homenatge als patrocinadors de l'antic Concurs i unes ganes de fer les coses col·lectivament o sigui: a l'encròs. Val la pena de fer-ho perquè aquest concurs, a part la seva significació tumultuària, ha destacat, amb un acreditat premi, veus com aquesta:

MOVIMENT GIRATORI

Entorn de llurs majestats,
contes i vescomtes
sempre giren.

Entorn dels prínceps,
llurs secretaris de compres
sempre giren.

Entorn dels ministres,
cancellers de mil coses
sempre giren.

Entorn dels delegats,
funcionaris a les portes
sempre giren.

Entorn dels uixers,
homes i dones del poble
sempre giren.

Entorn de l'industrial,
administratius i obrers
sempre giren.

El moviment és unànime:
els petits entorn dels grossos
sempre giren.

Sentireu: «Així com l'equilibri
fa que els astres
sempre girin...»

Però jo us dic: «Us enganyen».
A la terra és degut a la humana
opressió, que els homes
sempre giren.

FRANCESC PARCERISAS

D'acord. I anirem girant, a l'entorn de qui sigui i com sigui. Potser un dia vindrà que deixarem el ball i agafarem la flauta. Però mentrestant, si no en teniu, demaneu les targetes d'adhesió a l'apartat 5031 de Barcelona, empleneu-les i torneu-les a trametre al mateix lloc, que allà sabrà què fer-ne. — J. C.

RESTRICCIONS MENTALS

LES ALTRES VIOLÈNCIES

¿I qui serà que no haurà proferit, en públic o en privat, últimament, alguna declamació contra la violència? Contra l'eterna i universal **violència!**... Perquè la veritat és que n'hem tingut molts, tothom — o gairebé tothom. Cadascú des del seu cantó, no cal dir-ho. Ho hem anat descobrint, dia a dia, a través dels titulars de la premsa: assassinats de personatges polítics relativament afebles, avalots agressius en qualsevol zona urbana (universitària o no) de rutines encantadores, actes de terrorisme més o menys sistemàtic. Sense comptar-hi, és clar, els crims de sang vulgars i corrents, potser d'iniciativa neuròtica, que, en determinats països, semblen incrementar-se a un ritme insidiós. No, no: tot això no podia fer-nos massa gràcia, a ningú. D'entrada, tots ens n'hem indignat d'una manera parcial: d'entrada, **només** ens han indignat aquells fets que suposem instigats per idees o per expectatives que no compartim. Però de seguida hem començat a tèmper que, si aquests procediments es generalitzaven, no tardaríem a perdre les poques seguretats que encara fan possible la nostra convivència quotidiana. Quan la partida es planteja a nivell de força, el resultat, a la llarga, mai no serà particularment positiu. Si més no, avui, seria un resultat problemàtic: hi guanyarien els poderosos autèntics, o sigui els qui tenen el Poder. Ho hem vist a França. L'amenaça popular, De Gaulle ha sabut desmuntar-la amb l'apel·lació als mercenaris de Massu, i l'alegre «revolució» de maig no hauria resistit un sol enfrontament amb els **paras...** De més a més, ¿no havíem convingut, els uns i els altres, que el recurs a la violència era una ignomínia? Si algú gosava defensar-lo, ja podem imaginar què diria: únicament serà lícita la violència que es proposarà l'abolició de la violència... Sigui com sigui, el cas és que, després dels últims incidents, la literatura antiviolenta — literatura ocasional — ha pres una ufana commovedora. Quina profusió, i quins trèmols! Quanta sumptuositat conceptual, en els comentaris de periòdic!... Probablement, n'hem fet un gra massa. I no pas perquè mai siguin sobrereres, les declamacions contra la violència: per desgràcia, caldria repetir-les més sovint i sense parar. Tanmateix, trobo que ara hi ha hagut un fons d'hipocresia, o d'estupidesa, o d'hipocresia i estupidesa barrejada, que no solament contraresta l'èmfasi dels articles, dels discursos, de les declaracions, sinó que fins i tot converteix tot aquest material en una maniobra tòxica i depriment. Tantes frases majestoses o crispades contra la violència dels qui han matat Luther King o Robert Kennedy, dels qui cremaven algun cotxe o trencaven vidres a la Sorbona, dels qui utilitzen explosius casolans per a llurs campanyes polítiques, ¿no ens indueixen a oblidar, encara que només sigui un moment, l'existència d'unes altres violències, que són, al capdavall, més enteses, més malignes i més oprobioses? Està bé

que aixequem la veu contra les mostres de violència referides, i que cadascú triï la que li sembli més repugnant. Però la nostra protesta hauria d'haver anat acompanyada de més protestes: d'unes altres protestes, ja definitivament de base, profundament de principi, sense les quals l'altra manca de sentit. Crec que no necessitaré gaires paraules per a explicar-me. Tracto de recordar que la violència que bescantem aquesta temporada no és la violència realment important. Ni de bon tros! Si bé ho mirem, la violència que tant ens ha preocupat i ens preocupa no arriba a ésser sinó una cosa d'aficionats. És ben possible que, en el darrer terç del segle XX, la violència **privada** — la que voldrien exercir els ciutadans — ja no pugui tenir pretensions d'eficàcia, a escala col·lectiva: els instruments de repressió sempre són infinitament més eficaces. De tota manera, és obvi que l'actual violència «de carrer» s'aguanta — quan s'aguanta — amb mitjans materials literalment rudimentaris. Observem-ho: és una qüestió de rifles barats, de còctels-moldòtov, de barricades enterradorament vuitcentistes, d'una mica de líquid inflamable... Les víctimes seran el pastor King o el senador Kennedy, o el règim del general de Gaulle, o algun distingit edifici acadèmic, o vés a saber què. El mal que tot això representa, globalment considerat, ¿equival a un dia, potser a una setmana, de guerra al Vietnam? I encara la comparació amb una guerra, la del Vietnam o qualsevol altra de les que, en sordina, continuen fent el fet allà on sigui, la comparació amb una guerra, dic, seria discutible. Però no ho seria gens, si el terme de referència fos l'entrellat diari de les nostres relacions civils, en el qual la violència fa un paper decisiu. Hi ha, en primer lloc, la violència Institucionalitzada. L'«Estat de Dret», l'«Imperi de la llei», i les altres fórmules, nobilíssimes, de la tradició jurídica liberal, ¿què són, de fet? El «Dret», les «lleis», ¿no són violents, no són ja violència pura, des de llur origen? Però encara això no és tot. Hi ha, també, els abusos de violència: vull dir el plus de violència que solen practicar els mecanismes encarregats de «procedir»... El problema és vigent en totes les latituds polítiques del planeta. O en quasi totes. I, això no obstant, no acabem de traduir-lo en consciència i en estímul d'acció, també, com és natural, cada dia. Ens hi encarem amb una violència difusa i metòdica. No pas d'aficionats, per cert: de professionals, i amb totes les garanties, i a càrrec dels eraris. Si als Estats Units, per exemple, els assassinats d'un (o de dos) Kennedy i d'un King poden semblar més **violents** que el funcionament de la CIA o del FBI, és que allà hi fa trampa en les apreciacions. En termes objectius, la violència honorable i oficial és més **perniciosa**, molt, molt més, que la violència **amateur**, i la menció dels Estats Units és merament simbòlica. Si militem contra la violència, sapiguem endevinar — buscar, sospitar — on és...

JOAN FUSTER.